

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle / Rudus Oy, Vaskijärvi I, lupaa koskevat valitukset

197/10.03.00.07/2016

Ympäristölautakunta 23.01.2020 § 5

Esittelijä: vt. kaupunkikehitysjohtaja Tapio Jokela

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Ympäristölautakunta on myöntänyt Rudus Oy:lle Vaskijärvi I -soranottoalueelle maa-aines- ja ympäristöluvan (lupien yhteiskäsittely) sekä toiminnan aloittamisluvan 24.9.2019 § 46. Lupapäätöksestä on tehty kaksi valitusta Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus VHO pyytää Karkkilan kaupungin ympäristölautakunnan lausuntoa valitusten sekä valittajan antamien lisäselvitysten johdosta 19.2.2020 mennessä.

Valitus 1 (9.10.2019)

Valittajan näkemyksen mukaan lupahakemus on ollut puutteellinen, koska soranoton vaikutuksia pohjaveteen ja alueen suolampiin ei ole riittävästi selvitetty ja arvioitu. **Vaatus 1:** Luvanhakijan tulee selvittää soranoton vaikutukset pintavesiin ja pohjaveden tasoon ja laatuun ennen luvan myöntämistä.

Valittaja esittää myös, että hakemuksen suunnitelmassa ei ole tarkempia yksityiskohtia kivenmurskaustoiminnasta. Voimassa olevien lupien soranottoiminnasta aiheutuu haittaa ja viihtyisyyden vähentymistä lähiympäristössä ja uuden toiminnan myötä haitat saattavat lisääntyä. Valittaja katsoo, että luvan mukainen toiminta estää hänen metsäkiinteistönsä metsänhoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja aiheuttaa siten tulonmenetystä sekä laskee hänen kiinteistönsä arvoa. **Vaatus 2:** Luvanhakijan tulee toimittaa ajantasaiset suunnitelmat, joista saa paremman käsityksen esim. kivenmurskauksesta, sekä arvioi uudelleen ja laajentaa soranottoalueen ympärille määritetyt suojavyöhykkeet ennen luvan myöntämistä.

Lisäksi valituksessa todetaan, että jo nykyinen soranotto aiheuttaa merkittävää haittaa alueen asukkaille. YVA-selvityksessä todetaan, että vaikka tilastollisesti alueen viereisen maantien (tie 134) liikenne vaikuttaa pieneltä, aiheuttaa jatkuva sora-autoliikenne turvattomuuden tunnetta kyläläisille. Valittajan käsitys on, että YVA-selvitys on vanhentunut ja puutteellinen liikenteen vaikutusten osalta ja että uuden toiminnan aiheuttama liikenteen lisäys heikentää entisestään liikenneturvallisuutta. **Vaatus 3:** Luvanhakijan tulee päivittää YVA-selvitys ja arvioida hankkeen vaikutus liikennemääriin sekä esittää toimenpiteitä ja rajoittaa vuotusta toimintavolyymiä siten, että raskaan liikenteen aiheuttamia turvallisuusriskejä voidaan rajoittaa.

Neljäntenä asiana valittaja tuo esille, että luvassa myönnettyt toiminta-ajat ovat lähistön asukkaiden kannalta kohtuuttomat. Toiminta tulisi järjestää siten, että se tapahtuu arkipäivisin klo 8-18. Alueen aiemmassa luvassa toimintaehdot olivat tiukemmat. **Vaatus 4:** Toiminta-aikoja rajoitetaan siten, että ne vastaavat hakijalle 2009 myönnetyssä ympäristöluvassa määrättyjä toiminta-aikoja ja meluava toiminta kielletään juhannuksesta heinäkuun loppuun sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipäivinä.

Lopuksi valituksessa todetaan, että valittajan näkemyksen mukaan hakemuksessa ei ole riittävästi tarkasteltu sitä, miten soranotto muuttaa pysyvästi alueen maisemaa, ja että soranottoalueella sijaitsevaa YVA-selvityksessä mainittua perimätiedon mukaista muinaismuistopaikkaa ole selvitetty. **Vaatus 5:** Ennen luvan myöntämistä hakijan tulee selvittää muinaismuistoalueen suojelun tarve.

Valitus 2 (4.11.2019, lisäselvitykset)

Valitus on tehty valittajan omasta sekä kyläyhdistyksen Vaskijärveläiset ry:n puolesta. VHO:n pyynnöstä valittaja on toimittanut lisäselvityksiä 16.12., 17.12., 27.12. sekä 30.12.2019. Aineiston suuresta koosta johtuen liitteenä olevissa asiakirjoissa ovat nämä kirjelmät vain olennaiselta osin. Koko aineisto nähtävillä kokouksessa.

Valituskirjelmä 4.11.2019: Liitteenä olevan valituskirjelmän lisäksi sältää vaatimusten perusteluna seuraavat asiakirjat. Valittajan lähettämiä sähköposteja ajalta 19.6.- 24.9.2019 (n.14 s.), valittajan AVI:lle sähköpostilla toimittaman kirjelmän 15.8.- 21.8.2019 (n.11 s. koskee YIT:n Hietalammin alueen jälkihoitoa) sekä Peruslupamääräykset PLUS (9 s.), KHO päätöksen 21.7.2015 dnro 492/1/15 (5 s.), ilmakuivat 12 kpl Vaskijärvi I alueelta (12 s.), Vaskijärveläiset ry. kokouspöytäkirjan 27.10.2019 (1 s.), Rudus Oy:n Kuonjoenalueen jälkihoitosuunnitelman 15.8.2019 (48 s.) ja Rudus Oy Vaskijärvi I maa-aines- ja ympäristöluvan 24.9.2019 kuulutuksen ja pöytäkirjaoteen (10 s.).

Valittajan sähköpostilla toimitama lisäselvitys 16.12.2019: Hakija on ilmoittanut VHO:lle lähettäneensä aineistoa muistitikuilla. Hän on myös toimittanut Vaskijärveläiset ry:n korjatun ja laajennetun valtuutuksen. Lisäksi viestissä todetaan seuraavasti: "Karkkilan ympäristölautakunnan viimeaikaisten erikoislainsäädäntöratkaisujen, joissa tapahtuneisiin menettelyvirheisiin ei ole muutoksenhakuohjeen mukaan ole muutoksenhakuoikeutta, selvittämisen seurauksena *valittaja*:n osalta selvitys tulee viimeistään 17.12.2019. Tai ainakin lisäaikapyyntö."

Muistitikuilla toimitettu aineisto 17.12.2019, 5 kpl DVD-levyjä.
DVD-levyn 1/ 5 sisältö: Koostevideoaihiot 10 kpl 10.-14.6.2018 ja 10.8.-14.12.2019 osa 1. Videoilla esitellään Peruslupamääräyskokonaisuutta sekä näytetään esimerkkejä soranottoalueiden jälkihoidosta.
DVD-levyn 2/5 sisältö: Koostevideoaihiot 18 kpl 10.-14.6.2018 ja 10.8.-14.12.2019 osa 2. Videoilla näytetään esimerkkejä vanhojen soranottoalueiden jälkihoidosta. Videot 8481 ja 8549 koskevat Hietalammin alueen jälkihoitoa, valituskirjelmän kohdassa perustelut 4. viitataan näihin

videoihin.

DVD-levyn 3/5 sisältö: Video vuodelta 2015 Takanummen soranottoalue osa 1, Hietalammin soranottoalueen tutkimuksia ja maa-aineslupan valvontaa koskevia asiakirjoja 2009-2016, Karkkilan kaupungin maa-ainestenoton valvontaa koskeva asian käsittely vuodelta 2009, maa-aineslupamääräyksiä ja tarkastuspöytäkirjoja koskevat mallit.

DVD-levyn 4/5 sisältö: Video vuodelta 2015 Takanummen soranottoalue osa 2.

DVD-levyn 5/5 sisältö: Video 28.4.2015 Läyliäistentien tie 134 varressa sijaitsevalta Destia Oy:n soranottoalueelta (Rudus Oy:n Vaskijärvi I alueen vastapäätä, tien toisella puolella sijaitseva alue, maa-aineslupa 28.4.2015 § 30, HHO hylännyt valituksen 3.3.2016, murskauksen ympäristölupa 9.6.2016 § 47, VHO päätös 18/0255/1 25.6.2018, KHO 1.10.2018). Ilmakuvat 12 kpl Rudus Oy:n Vaskijärvi I soranottoalueelta 2018-2019. Rudus Oy:n Kuonjoen soranottoalueen jälkihoitosuunnitelma 15.8.2019. Karkkilan kaupungin ympäristölautakunnan kokouksessa 24.9.2019 § 46 käsittelyn yhteydessä lautakunnan jäsenen pitämä esitys.

Lisäselvitys 27.12.2019: Sähköpostilla toimitettu lisäselvitys. Perusteluina n. 400 sivuinen sähköpostikooste aikaväliltä 25.3.2015 - 16.12.2019 ja 25.9.2012 sekä kuvat Pistekohtainen kuormitus 1.12.2010 (liite H 15-18), KHO päätös 21.7.2015 dnro 492/1/15 ja Etelä-Suomen AVI:n vastaus valittajan 15.8.2019 lähettämään kirjeeseen.

Lisäselvitys 30.12.2019: Sähköpostilla toimitettu lisäselvitys. Perusteluina n. 400 sivuinen sähköpostikooste aikaväliltä 25.3.2015 - 27.12.2019 ja 25.9.2012.

Maa-aines- ja ympäristölupapäätös 24.9.2019 §46 / Rudus Oy, Vaskijärvi I

Soranoton vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin on selvitetty YVA arviointimenettelyssä 2008-2009. Vaskijärvi I alueen soranotto on yhdessä viereisten soranottoalueiden kanssa ollut mukana tässä tarkastelussa. Vaskijärvi I -soranottoalue sijaitsee pitkänomaisen pohjavesialueen kaakkoispäässä siten, että pohjaveden virtaussuunta alueella on luoteesta kaakkoon. Vaskijärvi I -alueen kaakkoispuolella ei sijaitse sellaisia luonnontilaisia vesistöjä tai kaivoja, joihin soranotolla voisi olla vaikutusta. Pinta- ja pohjavesetarkastelun suhteen tilanne ei ole muuttunut ympäristövaikutusten arvioinnin jälkeen. Luvan hakija on hakemuksessaan esittänyt ja lupapäätöksessä on määrätty useita toimenpiteitä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Kaivualueen pohjan tasossa tulee lupamääräyksen mukaan noudattaa lopputilannepiirustuksessa S3 esitettyjä tasoja kuitenkin siten, ettei kaivua ei saa ulottaa 4 m lähemmäksi ylintä havaittua pohjaveden pintaa.

Hakemuksen maa-ainesten ottosuunnitelman piirustuksessa S2 on esitetty murskauslaitoksen sijaintialue sekä viitteelliset sijoituspaikat. Valitusta 1 koskeva kiinteistön raja sijaitsee noin 100 m etäisyydellä Rudus Oy:n kiinteistön rajasta ja noin 200 m etäisyydellä suunnitelmapiirustukseen merkitystä ottamisalueen rajasta. Lupapäätöksen mukaan murskan tulee sijaita kaivualueen pohjan tasolla eli lopputilannepiirustuksen S3 mukaisesti tasolla +134-135 m tai alempana, jolloin valittajan kiinteistön

suuntaan maa nousee useita metrejä. Luvassa on annettu määräyksiä melu- ja pölyhaitan torjumiseksi sekä toiminnan vaikutusten seuraamisesta. Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää melutasoa LAeq (klo 7-22) 45 lähimmän rakennuksen piha-alueella, mikä on melutason ohjearvoista annetun asetuksen mukainen päiväohjearvo loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Lähin talo sijaitsee noin 300 m etäisyydellä ottoalueesta.

Lupamääräyksen mukaan toiminta alueella on sallittu arkisin (ma-pe) klo 6 - 22. Murskausta ja seulontaa saa tehdä kuitenkin vain arkisin (ma-pe) klo 7-22. Murskaus ja seulonta on kielletty juhannusaatosta 31.7. asti. Toimintaa ei saa harjoittaa arkipyhinä eikä juhannus- ja jouluaattona. Muina pyhien aattopäivinä toiminta on lopettettava klo 18. Kuormaaminen ja kuljetukset on sallittu poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7-18 vain, mikäli siihen voidaan esittää jokin erityinen syy ja siitä tulee ilmoittaa ympäristöpäällikölle, joka valvontatoimenpiteenä voi kieltää toiminnan, jos siitä aiheutuu kohtuutonta haittaa ympäristölle.

Lupamääräyksissä on mahdollisuuksien mukaan pyritty ottamaan huomioon liikenteen aiheuttamat vaikutukset. Vieressä kulkeva Läyliäisten tie 134 on kuitenkin valtion seututie, joka liittyy alueen valta- ja kantateihin. Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisella luvalla ei voida rajoittaa seututien käyttöä. Rudus Oy:lle myönnettyssä luvassa toiminta-ajat ovat jokseenkin samat kuin vieressä sijaitsevilla soranottoalueilla.

Ympäristövaikutuksen arvioinnin yhteydessä tuli esille perimätieto Läyliäistentien eteläpuolella tien reunassa sijaitsevasta mestauspaikasta. Museoviraston lausunnon mukaan on mahdollista, että alueella sijaisi mestauspaikka, mutta on epävarmaa pystytäänkö sellaista todentamaan maastotutkimuksin. Muinasmuistolaki määrää toiminnan keskeyttämisestä, mikäli merkkejä mestauspaikasta tulisi eteen toiminnan aikana.

Vt. kaupunkikehitysjohdajan ehdotus:

Lausuntonaan Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristölautakunta toteaa, että lupapäätöksen johdosta tehdyt valitukset ja niissä esitetyt vaatimukset tulee hylätä ja päätöksellä saatta lupa lainvoimaiseksi. Annetut lupamääräykset varmistavat, ettei toiminnasta aiheudu maa-aineslaissa kiellettyjä seurauksia tai ympäristönsuojelulaissa kiellettyä ympäristön pilaantumista. Valituksissa ei ole tuotu esille mitään sellaista, jonka vuoksi lupapäätöstä olisi tarpeen muuttaa.

Vaskijärvi I -soranottoalueella on ollut maa-aineslupa soranottoon ja ympäristölupa murskaukseen vuosina 2007- 2017, jolloin alueelta ei kuitenkaa ole soraa otettu. Soranotto on tapahtunut tätä aikaisempien lupien aikana. Myönnetty lupa vastaa 2007-2017 voimassa olleita lupia, alinta ottotasoa on kuitenkin korotettu alueella tehtyjen pohjavesihavaintojen mukaisesti. Vanhan kaivun alueen ylisyyvä kaivu on viranomaisen valvonnassa hyväksytysti täytetty vuonna 2017. Toimintaa on tarkoitus jatkaa vanhan kuopan viereiselle alueelle ja koska alueelta on jo

aiemmin kaivettu soraa, ei toiminnan jatkaminen luvan muutoksenhausta huolimatta estä palauttamasta nykytilannetta ennalleen, mikäli lupaa muutetaan tai lupapäätös kumotaan. Aloituskorvauksen suuruudessa on huomioitu se, että vanhan luvan vakuuksia ei voida vapauttaa ennen kuin uusi lupa on saanut lainvoiman tai alueen jälkihoito on maa-aineslain mukaisessa lopputarkastuksessa hyväksytty. Aloituskorvaus on siis lisä vanhassa luvassa määrätyn vakuuden päälle.

Valituksen 2 tekijä ei itse ole asianosainen, eikä hänellä maa-aineslain 20 § 2. mom ja ja ympäristönsuojelulain 191 § 1. mon nojalla ole valitusoikeutta maa-aineslupaa ja ympäristölupaa koskevasta yhteispäätösestä. Vaskijärveläiset ry:n valituksen osalta lautakunta toteaa, että Vaskijärven kylän keskus sijaitsee yli 2 kilometrin päässä lupakohteesta. Tämä sijaitsee alueella, jossa on jo ennestään soranottoa. Lupamääräysten mukainen toiminta ei tule aiheuttamaan kohtuutonta haittaa kyläyhdistyksen toiminta-alueella. Toiminnan seurauksena Läyliäistentien liikennemäärät saattavat muuttua, mutta lupapäätöksellä ei voida estää tien käyttöä.

Valituksessa 2 on enimmäkseen esitetty asioita, jotka eivät liity Rudus Oy:n Vaskijärvi I -soranottoalueelle myönnettyyn lupaan tai luvan käsittelyyn. Valittaja ottaa kantaa pääasiassa ympäristölautakunnan vastuulle kuuluvaan maa-aineslain mukaiseen maa-aineslupien valvontaan sekä soranottoalueiden jälkihoitoon, joka maa-aineslain mukaan hyväksytään lopputarkastuksessa valvontaviranomaisen eli ympäristölautakunnan määräämällä tavalla. Kyse on maa-aineslain mukaisesta valvonnasta. Lisäselvityksessä 30.12.2019 esille tuotu lautakunnan päätös 3.12.2019 § 66, johon valittaja 2 viittaa jo valituskirjelmänsä 4.11.2019 viimeisessä kappaleessa, koskee valittajan aineistossa usein esille tulevaa Hietalammin soranottoaluetta ja sen jälkihoidon hyväksymistä. Myös kirjelmä Etelä-Suomen AVI:lle koskee tätä.

Aineistossaan valittaja 2 esittää lähinnä oman näkemyksensä maa-aineslupamääräyksistä ja niiden valvonnasta. Valittajan esille tuoma nykytilannepiirustuksen puutteellisuus on otettu huomioon Rudus Oy:n Vaskijärvi I -soranottoalueen lupaharkinnassa. Piirustuksen poikkeamat nykytilanteesta koskevat viereisen soranottoalueen raja-alueita sekä pintamaa-, välppäkivi- tai varastokasoja, joitten sijainti saattaa muuttua jo alueen valmisteluvaiheessa ennen varsinaista soranottoa. Poikkeamat ovat vähäisiä sekä sellaisia, että niillä ole vaikutusta lupaharkintaan ja lupapäätökseen. Nykytilannepiirustus on määrätty päivitettäväksi jo alkuvaiheessa alueen valmisteluvaiheen jälkeen, mikä tulee edesauttamaan toiminnan valvontaa.

Käsittely: Pirjo Siik esitteli asiaa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Vaasan hallinto-oikeus